Ч. 24 (12.973). Львів, середа 3. лютого 1932. Poсztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чертьрічно 14·00 „
Піврічно 26·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і доміп. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Після женевського рішення.

Львів, 1. лютого 1932.

В суботу, 30. січня ц. р. остаточно закінчився в Союзі Народів затяжний польсько-український процес у справі відомої „пацифікації" у Сх. Галичині. Процес тривав рівно рік. Усім нашим читачам і досі на очах ті перипетії, які доводилось переходити українським петиціям. Вони попали були спершу під розгляд Комітету Трьох, де їх довго студіювали і вкінці видали комунікат (небувалий досі прецеденс!), який ми свого часу в цілости надрукували. Цей комунікат справи не вирішував, але давав своєю дипльоматичною мовою до пізнання, що Комітет Трьох чекає на полагодження польсько-українського спору в Польщі. Це заповідала комітетові польська дипльомація. Одначе в Польщі для полагодження польсько-українських взаємин, зокремаж справи „пацифікації" до чергової сесії Ради Союзу Народів нічого не зробили. Натомість польський уряд виготовив відповідь на всі українські петиції, в якій намагався оправдати „пацифікаційні" засоби, звалюючи вину за „пацифікацію" на „українських саботажників і революціонерів". У відповіді стверджував крім того, що українцям у Польщі живеться так само добре як іншим громадянам і що вони мають повну змогу національно розвиватись. Познайомившись з цією польською відповідю, Комітет Трьох признав її у вересні минулого року невистарчаючою та вважав за доцільне передати всю справу під розгляд Ради Ліги Націй. Рада прийняла таке становище Комітету Трьох до відома і визначила для українських петицій і польської відповіди референта в особі японського делегата Йошізави.

Поляки хотіли повести справу так, щоби українські скарги не прийшли на засідання Ради взагалі і щоби були „полагоднані" в Комітеті Трьох. Одначе це їм не вдалося. Болюча справа „пацифікації" таки перейшла під обради Ради і діждалася свого окремого референта на її пленумі. Так було у вересні. Від вересня м. р. до січня ц. р. багато дечого змінилося.

Перш за все Японія почала окупувати Манджурію, тобто почала з Китаєм правильну війну, зарма, що без формального її виповідження. Йошізава перейшов до Японії на становище міністра закордонних справ і тим самим покинув становище париського амбасадора і делеґата Японії до Ліґи Націй. Його заступив на женевському терені, як відомо, японський представник у Брюсселі д-р Сато.

Рівночасно зайшли деякі події в Польщі, які мали стати атутом польської дипльоматії проти українських жалоб на женевському терені. Довгий час після вересня м. р. було в Польщі на українському відтинку польської політики нібито тихо. Здавалось, що уряд українські справи цілковито ігнорує в звязку з Женевою. Але це так тільки здавалося. Бо на ділі, невидимо для постороннього світа, йшли підготування до січневої сесії в Женеві. Перш за все уряд підготовляв якусь декларацію в українській справі, про що кружляли всякі сплетні ще в листопаді м. р. Крім того уряд виготовляв листу „покараних" поліцаїв і військових за надужиття чи жорстокости в часі „пацифікації". Праця над тим йшла довго, бож відома декларація м-н. Пєрацького була виголошена в соймовій бюджетовій комісії щойно на кілька днів перед початком женевської сесії. Українська Парляментарна Репрезентація при обговорюванні декларації дала їй належну оцінку і виразно підкреслила, що вона призначена виключно для Женеви. На засіданні Ради Союзу Народів у суботу 30. січня ц. р., це вповні підтвердив референт українських петицій д-р Сато.

Повного тексту реферату чи резолюцій д-ра Сато ми досі не маємо. Тому й не можемо вдаватися у подрібну його аналізу. Зазначимо тільки, що вже на підставі того, що нам досі відомо про цей реферат, також як про виступи представників Англії, Ірляндії, Німеччини та Норвеґії, а далі також на основі інтервю м-н Залеського, яке подаємо на іншому місці, недвозначно видно, що тут не може бути й мови про ту польську перемогу, про яку розписується в несамовитому захопленні польська преса. Всі українські жалоби, які реферував д-р Сато, відносилися виключно до „пацифкіації". А в резолюціях, чи пак у *рефераті д-ра Сато „пацифікація" осуджена*, при чому осуджені також саботажі, що свого часу осудили і всі ті українські чинники в краю, які вислали жалоби. Ніколи ніхто споміж українських політиків не вірив і не міг вірити в те, щоби Союз Народів міг у тій справ піти на які-небудь санкції супроти свого члена і члена Ради Союзу Народів. І ми на цьомуж місці нераз підкреслювали, що ніяких надмірних надій на женевську установу покладати не можна з тієї простої причини, що ця установа згідно зі своїм духом ніколи і в ніякому випадку, особливо серед нинішніх обставин, не в силі здобутись на ніяке інше рішення ніж ультракомпромісове. Коли Ліга Націй не всилі під нинішню хвилю зльокалізувати та вкоротити японсько-китайського конфлікту, від якого може запалитись цілий світ, то діється це тому, що Японія має силу, а Союз Народів розпоряджає тільки засобами моральної натури, з якими не рахуються, як бачимо, навіть самі її члени. Чогож у такому випадку може вимагати від Союзу Народів недержавний нарід, що процесується з державою, яка має фізичну силу і союзників у самому таки Союзу Народів? Осудження, очевидно моральне, засобів правління, а в нашому випадку „пацифікації" треба вважати за максімум того чого можна було надіятись.

Коли ж до того зважити, що саме японському делеґатові, батьківщина якого заварила такої кваші на Далекому Сході, довелося бути референтом справи, то й від нього при теперішній ситуації його країни, нічого більше від того, що він зробив, надіятись не було можна.

Та річ у тому, що не зважаючи на таке чи інше женевське рішення, нам на нікого надіятись не треба. Ми мусимо вірити передовсім самі в себе, у свої власці сили, бо ніхто нашої долі не поправить. Її мусимо викувати самі завзятою працею і затяжною боротьбою. Щож до світа, то хоч на нього і не можемо надіятися, то не сміємо його ігнорувати. Ми мусимо його інформувати про наші справи та створювати в ньому прихильну для нас і наших домагань атмосферу і для цього, тобто для інформаційних та пропагандивних цілей, мусимо використувати всякі можливі міжнародні установи та конюнктури. Це наш національний обовязок. І від того ніколи не відмовимося.

Пожежа на Далекому Сході.

Після Манджурії — наскок на Шанґхай. — Бомбардування міста і криваві бої. — „Невиконана" постанова виповісти війну! — Марево японсько-американської війни. — Важке становище Вел. Британії. — Конференція роззброєння під знаком запиту. — Небезпека нової світової війни. Сумерк Ліґи Націй.

Очі всього світа знову звернені на Далекий Схід, на якому вибух новий стовп полумени, яка може поширитись не лише на весь азійський суходіл, але й кривавою загравою покрити обі півкулі землі. Затяжний характер манджурського конфлікту приспав дещо зацікавлення пересічного читача европейських ґазет. Розворушила це зацікавлення щойно несподівана звістка, що Японія вислала до найбільшого китайського порту Шанґхай воєнну ескадру, яка збомбардувала китайську частину того великого інтернаціонального східно-азійського міста та перевела десант японських військ, що після кривавих боїв заволоділи містом. Воєнну акцію попередила 24-годинна ультимативна вимога: дати в ріжних формах повну сатисфакцію за вбивство чи поранення кількох японців у вуличних демонстраціях шанґхайських китайців, та повести репресії проти всіх патріотичних китайських організацій, які пропагують бойкот японських товарів. Китайці першу частину ультиматуму японського адмірала прийняли, другу відкинули. Наслідок виявився у згарищах міліонового міста й тисячах убитих та ранених.

Безпосередньо після того наспіла звістка, що центральний китайський уряд у Нанкіні офіціяльно виповів війну Японії. На другий день китайська делеґація при Лізі Націй заперечила цій звістці, признаючи лише, — що Нанкін дійсно „рішив" уже виповісти війну, але „формально" ще цієї постанови не виконав. Ситуація, значить, настільки інша, що — війна ведеться без того „формального" виповідження! Бо по суті — після останніх подій у Шанґхаю ніхто вже у світі не має ніяких сумнівів що поміж Китаєм і Японією істнує фактичний воєнний стан, що дві азійські великодержави воюють, і то так криваво воюють, як це вміють азійські народи.

Нема теж вже сумніву, що так само, як у Манджурії була лише формальною притокою для японської акції — охорона життя і майна японських громадян, так і в Шанґхаю лише формальною причиною збомбардування міста був бойкот японських промислових виробів. Правда, цей бойкот, поведений у взязку з манджурськими справами страшенне болюче бив по японському промислі й торґівлі, але вже давним-давно істнували трівкі напрямні японської закордонної політики, яких головним імперативом є торговельна і політична експанзія у Китаю і на цілу середню північно-східню Азію (на решту Азії, з Індіями і Близьким Сходом, ще прийде черга!). Нині Японія використовує лише догідну міжнародню конюнктуру для переведення старого пляну.

Найактуальнішим питанням є: яке становище займе у цій справі Америка, найповажніший суперник Японії на Тихому Океані і найбільше заздрий та вразливий оборонець політики „відкритих дверей" у Китаю. Адже Зединені Держави не надармо викидали міліони долярів на новий воєнний порт на Гавайських островах. Нині чуємо, що всі американські воєнні кораблі у тому порті стоять у боєвому поготівлі, а частина відплила на китайські води. Найважче становище Анґлії: чи лучитися з Америкою і вдаватись у гострий конфлікт з Японією та скріплювати свого найбільшого суперника на Атлянтику, чи тратити всі симпатії у Китаю, де інвестовані величанські анґлійські капітали й де є найбільша база анґлійського торгу?!

Вибух пожежі на Далекому Сході поставив під знак запиту конференцію роззброєння. Вже в найближчих днях має зїхатись до Женеви поверх тисяча делеґатів з 60-ти держав світа. До цієї конференції цілими роками готуються великодержави. Якжеж тут радити про роззброєння, коли **вже** йде війна поміж двома членами Ліґи Націй, які підписали пакт Келльоґа, що „святочно" осуджував війну, і коли безпосередньо стоїть перед світом загроза нової великої війни з участю кількох великодержав трьох континентів?!

Вибух війни на Далекому Сході є смертельним ударом для Ліґи Націй. Але це, мабуть один із наслідків тої азійської істооії, над яким люди будуть найменше плакати.

Мін. Залеський про женевське рішення.

Що сказав міністр закорд. справ Польщі представникові агенції „Іскра“.

Міністр закордонних справ Польщі Залеський заявив представникові агенції „Іскра“:

— Справа меншостевих петиций була саме тією справою, про яку слід сказати прилюдній опінії, бо цим разом Рада Союзу Народів поставила тут кропку над і.

Ми мали в теперішній сесії петицію українців зі Сх. Галичини (в ориг. „Малопольські Всходней“), яка примандрувала на стіл Ради Союзу Народів на основі ухвали Комітету Трьох в осени м. р.

Нинішній рапорт, предложений японським делегатом, я приняв, бо він взяв під увагу засадниче становище, що його займав польський уряд з цілою послідовністю від менту, коли до Женеви стали напливати зі знаних нам загально і часто непокликаних джерел українські петиції.

Референт напятнував гостро саботажну акцію, осудив аж надто часту тенденцію зловживання меншостевої процедури для протидержавної антипольської акції при помочі мильних, або навіть фальшивих інформацій. Врешті підкреслив відповідно конечність відношення наших меншостей до держави.

— Пане міністре, адже рапорт дає вислів жалю, що польський уряд не годиться дати відшкодування „невинним елементам зпоміж людей за землях полудневосхідних воєвідств“. Якеж значіння має принятя до відома Радою Союзу Народів тієї части рапорту?

— Рада Союзу мусіла, як догадуюся, висловити в цій формі свої гуманітарні змагання. Вона здає собі ясно справу з цього, що мови не могло бути про виплату польським урядом відшкодування одиницям, які потерпіли внаслідок акції властей, спричиненої саботажистами, під час коли величезні страти, що їх потерпіли саме жертви тих саботажів, залишилися невирівнані.

Зрештою Рада Союзу складається з репрезентантів урядів, які здають собі досконало справу з цього, що коли доходить до того роду випадків виступів зі зброєю в руці, то мусять бути жертви не тільки серед винних, але й невинних.

На це уряди не можуть нічого порадити, не зважаючи на найщирішу хоч би охоту. Тому й відповідальність тяжить не на урядах, але на тих, які таку боротьбу розпочинають. Тому теж Рада Союзу Народів рішила вдоволитись тим жалем.

— А що буде дальше, пане міністре?

— При цілій пошані для діяльности Союзу Народів у ділянці охорони прав нац. меншостей, мушу ствердити, що відповіди на це питання треба шукати у Варшаві, а не в Женеві.

Слід памятати про те, що Союз Народів не є ніяким організмом наддержавним, або якимсь трибуналом справедливости. Він є союзом суверенних держав, створеним на те, аби влекшувати тим державам полагоджування справ, що істнують поміж ними.

Тому теж усякі нац. меншости зробилиб значно краще, якби замість звертатися до Женеви, старалися поладнати свої справи безпосередньо зі своїми урядами. Я переконаний, що на цій дорозі здобулиб значно більше. Зокрема у відношенні до нац. меншостей в Польщі ця теза без сумніву слушна.

В данім хвилі становище польського уряду зазначив в останніх тижнях знову дуже виразно у відомій заяві міністр внутр. справ Перацький в бюджетовій комісії сойму. Думаю, що наша українська меншість його зрозуміла.

Україніка в „Монд Сляв“.

Останнє число французького слявістичного органу „Le Monde Slave“, за місяць грудень, минулого року принесло матеріяли в українопольських справах.

Відтак находимо повний переклад відомої англійської публікації „Report on the Polish-Ucrainian conflict in Eastern Galicia“, зложеної бувшими членами англійського парляменту Барром та Дейвісом. До перекладу доданий короткий обєктивний вступ. Ані вступ, ані переклад не мають підпису.

Теж число містить довгу „польську хроніку“ підписану X. Y. Z. Більша частина цієї хроніки присвячена нашим справам; докладно розповідається в ній про зустрічі в лютому минулого року з бл. п. Т. Голуфком, про лист епископа Хомишна, про звільнення голови УНДО., про смерть Т. Голуфка. Все це написано людиною добре обізнаною в українських справах. Варт зазначити, що вперше тут у великому французькому органі находимо довгі цитати з української преси, а саме з „Діла“ та „Свободи“. Деякі українські статті перекладені повністю. Можна без прибільшення сказати, що грудневе число „Монд Сляв“, беручи на увагу особливо авторитетність цього журналу, немало причиниться для ознайомлення французької опінії з польсько-українськими справами в Галичині.

Л. І.

—o—

ЛИЦЕМ ДО СЕЛА.

(Промова посла О. Луцького на бюджетовій комісії дня 25. січня ц. р. до бюджету міністерства рільництва).

ХЛІБОРОБСЬКА КООПЕРАЦІЯ.

Я є фанатиком кооперативної ідеї, і таких фанатиків поміж українцями, дуже багато. Ми думаємо, що кооперативна ідея зібрала в собі всі найліпші засади християнізму, капіталізму і соціялізму, та що власне у здійсненні цеї ідеї, яка охоплює вже десятки міліонів людей на цілім світі, є чи не найкращий і може навіть єдино можливий вихід зі сучасної, глибокої суспільно-моральної і господарської кризи. Дрібне хліборобство загине без своєї — очевидно добре веденої — хліборобської кооперації! Один з передбесідників завважив, що польський кооперативний закон, пронизаний виключно соціялістичним духом і що тому треба його чимскорше змінити. Цієї думки не поділяю. На основі цього закону і серед найтяжчих відносин на селі, ми зовсім добре розбудовуємо селянський кредит, скріплюємо наше кооперативне молочарство, широко й добре розвинули експорт яєць і масла, поставили в минулім році сім районових масарень, вже поставили кілька млинів, гарбарню, зорганізували наших пасічників, рідне шовківництво, домашній промисл, і т. п. Дуже жалію, що польська хліборобська кооперація опинилася в такому трагічному положенні, що нині вона здана зовсім на допомогу з державного скарбу. Ми не тільки задля господарської потреби, але й із засадничих причин по субвенції для наших кооператив не зголошуємося до уряду. Нашим єдиним бажанням до уряду в справах нашої кооперації є тільки те, щоби уряд не нищив нас. Тимчасом і на цій ділянці праці у нас, на жаль, такі відносини, що вже від кількох літ не можемо відбути на Волині й Поліссі ні одного кооперативного курсу. У волинських судах припинюють доходження проти очевидних, нами вказаних, злодіїв, або як це недавно сталося, вязнять наших ревізорів під зовсім безпідставним закидом співучасти у крадіжах. На кількох галицьких постерунках держ. поліції приковувано наших ревізорів на цілу ніч до підлоги. Про їх невинність свідчить найкраще те, що в ніоднім випадку навіть не зачинали вести проти них ніякого доходження. Нашим кооперативам масово віддібрали продажу соли й тютюну, себто артикулів державного монополю. **(Міністер рільництва:** Чому Ви це мені розказуєте? Цеж не мій ресорт!). Коли про це говоримо ресортовим міністрам, то нічо з цього не виходить. Вашу увагу, пане міністре, звертаю на те тому, щоби ви знали, серед яких умов працюють наші хліборобські кооперативи.

ІНФЛЯЦІЯ, МОРАТОРІЯ, ВІЙНА.

При нинішних цінах за хліборобські продукти і чимраз то більших податках і данинах, серед кредитової лихви і непомірно дорогих промислових товарах, наше селянство найшлося в надзвичайно тяжких життєвих умовинах. На цілім світі домагається селянство в таких часах валютової інфляції, мораторії або без глузду сподівається нарешті „блаженної“ війни. Розумію, що уряд бореться проти інфляції і спадку золотого, тільки не знаю, як довго це йому вдасться. Розумію, що уряд противиться всякій думці про мораторію довгів. **(Міністер рільництва: Заявляю в імени уряду, що до мораторії зобовязань не допустимо!)** У цій справі мушу завважити, що коли би мораторія обняла тільки довги рільництва в державних банках, наш Клюб правдоподібно голосував би проти цього. Наші селяни і наші господарські інституції з волі уряду майже зовсім не користають з такого кредиту. Теж саме з залеглими податками. З українського народу уряд стягнув всі податки. Коли нинішній міліярд золотих із залягаючих податків викреслено би, про що вже говориться, то наш Клюб правдоподібно протестував би і проти цього. Однак держава всетаки мусить зробити щось і для нашого задовженого у лихварів і загибаючого селянства! Коли уряд заявляє, що на мораторію ніяким чином не піде, бажаємо знати, на що він готов іти. Хочемо знати, чи уряд унеможливить руйнуючі довжника і вірителя ліцитації селянської землі і худоби. Чи уряд готовий зректися лихварських відсотків від залеглих податків, чи в законодатній дорозі введе уряд особливе угодове поступовання для довжників-селян, чи не приневолить лихварів до врахования їм відсотків, побраних ними від селян понад 11% річно, як сплату довгу, — чи уряд не відступить від підношення цін у своїх монополях та залізничих тарифах, — чи вкоротить уряд самоволю промислових картелів, чи приневолить уряд фабрики мануфактури переробляти передусім наш лен і нашу вовну — чи уряд вицофає з сойму свій законопроект про введення страшних „коморників“ до Галичини і т. п. На все те мусимо мати відповідь, бо знаю села на нашім Підгірю і також у Ковельськім повіті, де люди вже голодують і влада не находить для них ніякого іншого ратунку, як тільки видачу карт на вільне жебрацтво. Цим далеко не заїдемо!

МІЖНАРОДНІЙ СОЛІДАРИЗМ ЧИ САМОВИСТАРЧАЛЬНІСТЬ?

Пан міністер розвинув в останньому році дуже живу діяльність у напрямку створення східно-европейського бльоку аграрних держав. І на мою думку зовсім слушно шукав виходу в їх солідарній аграрній політиці. Багато добрих сподівань привязував пан міністер до майбутніх преференційних умов поміж аграрними і промисловими державами Европи. На жаль, у міжнароднім господарстві чимраз менше місця остается для тих сподівань. Мій передбесідник, посол Гріцмахер, вшехпольського табору, висунув нині як одиноку спасенну концепцію для державної господарської політики: самовистарчальність Польщі. Розумію добре, що табор національної політики загальної, радо схиляється і до національної політики господарської, себто до самовистарчальности. Не перечу, що на основі цеї концепції ще можна би багато осягнути. Про лен і вовну, я вже згадував. Однак не перецінюймо і цієї ідеї! І наше і польське село **мусить** багато плодів **експортувати**. Дотеперішня господарська політика уряду довела закупочну силу внутрішнього ринку до дуже низького рівня. У цьому і заключається страшне положення селянства, що **чимраз гірші вигляди на експорт і чимраз слабший наш внутрішній ринок.**

Коли вже мова про експорт, мушу підкреслити, що такий експрот цукру, який має Польща, приневолюючи задля нього своє населення шість разів більше платити за цукор, ніж продається його за кордон, треба чимскорше припинити. Перед роком ми переговорювали з французьким капіталом про поставлення на нашій території кооперативної цукроварні. Маючи її, ми могли би напевно дати продуцентам буряків подвійну ціну за буряки і продавати цукор вдвоє дешевше, ніж всі інші цукроварні. Запитую пана міністра, чи держава не станула би нам і в цій справі посеред шляху. Нині одержав я від одної французької фірми повідомлення, що готова приняти від нас кілька вагонів яєць в перших 3 місяцях ц. р., якщо уряд у Варшаві згодиться на це. Запитую: одержимо це чи ні?

„СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“.

Наш „Сільський Господар“ — це єдине рільниче Товариство, яке ніколи не користало з бюджетових сум, призначених на позашкільну хліборобську освіту. Чи пан міністер думає відступити від цеї засади в наступному році? Це важне для нас передовсім тому, що задля відмови квот з державного бюджету — воєвідства вважають працю „Сільського Господаря“ за неузгіднену з міністерством рільництва. Це, очевидно, пустий викрут, але на його основі не допускається цього нашого Товариства до рільних комісій у самоврядуванні і віддається там монополь т. зв. Малопольському Рільничому Товариству. Так далі не може бути! Пан міністер завважив у своїм експозе, що не може признавати рільничих товариств, які задля національної політики ділять збіжа на два збіжа, однакову худобу на дві, однакові яйця на двоє. Думаю, що часом це „двоєння“ зовсім не шкодить. **(Загальне веселе признання цеї правди.)** Але, що найважніше: і в господарських товариствах і в кооперації — важнішими від плодів і товарів є люди. Коли Господь Бог розділив нас на поляків і українців, то це думаю, щоби нас

міністер міг мати великий успіх в поборюванні цієї божої волі і в окремих україн. господарських товариствах і хліборобських кооперативах. Нехай і в цьому напрямку втікає пан міністер від державних політичних чинників і чимскорше зійде на шлях, яким ідуть всі інші держави, населені ріжними народами.

ХЛІБОРОБСЬКІ ШКОЛИ.

Пан міністер завідує 132 нижчими та 9 середніми хліборобськими школами. Констатую, що нема досі в Польщі ні одної української хліборобської школи. Пан міністер Перацький заповів у своїй останній декларації, що держава дасть нам негайно фахові школи. Чому пан міністер дезавуює уряд і навіть не заповідає утворення хочби одної української школи в наступному році? У відповіді Союзові Народів на нашу жалобу в справі пацифікації уряд чваниться, що розвиток наших освітних і господарських інституцій свідчить найкраще про доброзичливість уряду супроти нас. На жаль, і в ділянці кооперації і просвітних організацій і в „Сільськім Господарі“ нарешті в хліборобськім шкільництві бачимо зовсім іншу дійсність.

Посол Римар (вшехполяк): Чому говорите нині про Женеву? Ваші посли вже тиждень тому поїхали до Женеви!) —Пане после, мої клюбові товариші поїхали перед тижнем до Женеви, але я говорю про відповідь польського уряду, післану ним до Женеви, ще перед виїздом наших послів. (Посол **Жуска** з ББ: Якби ми були в Україні, Ви також нічого не дали би нам зі свого бюджету!) Пане после, було в нас і було би інакше. Але я цікавий знати, що робили би Ви, якби ми в будуччині поступали в Україні з поляками так, як ви тепер з нами?

ДЕРЖАВНІ ЛІСИ.

Вже радимо 12 годин, вже небаром північ. Тому кінчу моє слово короткою заміткою про державні ліси. Надмірним вирубом, буцімто наслідком воєнних знищень і повоєнної пошести у смереках, знищено у нас перед роками державні ліси в районі Ворохти. Те саме, але вже без пошесних мотивів, діється тепер у районі державних лісів в Надвірнянськім повіті, передовсім у Зеленій і Рафайловій. Проти такої рабункової господарки мусимо рішуче застерегтися!

Адміністрація державних лісів не продає від 1928 р. ніякого дерева на пні, тільки сама рубає і сама переробляє його в своїх тартаках. Нашим бажанням, щоби не купці, але наше дрібне селянство могло у значно більшій скількости і також на кредит, набувати дерево в державних лісах, у не переробленому виді, тільки на пні. Тоді воно само рубало би дерево, само обрабляло його для власного вжитку і на продаж. Це дуже оживило би зарібки дрібного селянства, особливо на Підкарпатті і тому цього в імені нашого Клюбу від пана міністра домагаюся. А щоби не було гірше, мусить не тільки міністерство рільництва, але й цілий уряд звернутися у своїй державній господарській політиці лицем до села.

—o—

Японці заплатилиб більшовикам.

З Москви повідомляють, що японський амбасадор Гірото відвідав заступника нар. комісаря закордонних справ Карахана та сказав йому, що японська влада мусить ужити сх.-китайської залізниці для транспортів військ і за це заплатить. Карахан відповів, що СРСР, не міг би перепиняти Японії в транспортах військ, колиб китайські уряди самі вважали це можливим. Самособою лише під тією умовиною, що інтереси сх.-китайської залізниці не будуть нарушені.

Повітряним шляхом доставляють вояків.

З Токія повідомляють, що японська влада задумує проголосити, що робить більшовицьку владу відповідальною за всі дальші шкоди на майні та житті японського населення в Харбіні, які моглиб повстати, колиб СРСР. і дальше не хотів віддати до розпорядження сх. китайську залізницю для транспортів війська. Військові відділи відсилатимуть літаками.

Реформа шкільництва в Польщі.

Про новий польський законопроект, внесений урядом під обради сойму.

III.

Дня 11. січня 1932. ухвалила рада міністрів новий — цим разом вже дешевий — проект шкільної реформи.

Шкільний обовязок починається тоді, коли дитина кінчить 7 літ. Міністерство освіти може цей обовязок опізнити до 8 літ або цофнути до 6 літ, відповідно до місцевих обставин деяких областей (нпр. на Шлеську, де є автономія).

Всенародні школи будуть складатися з 3 ґруп (концентрів), а в них відповідно до потреб суспільного й господарського життя буде введений т. зв. реґіоналізм в навчанні (інакше в містах, інакше по селах і т. д.). Перша ґрупа — це т. зв. 4-клясова школа вчитиме передовсім читати й писати і подасть заокруглену найнижчу освіту. Друга ґрупа — це дві слідуючі кляси (5. і 6.) — матиме розширений плян з господарським і практичним узглядненням. Третя ґрупа — це 7 кляса — поглиблюватиме навчання двох перших ґруп з дальшим поширенням на ділянки господарські, практичні і суспільно-горожанські. Тільки з другої ґрупи можуть учні переходити до загально образуючих середніх шкіл; третя ґрупа натомість призначена головно для дітей, які далі не будуть ходити до ніякої школи.

Д-р Артур Копач подав у свому викладі деякі новіщі дані про всенародні школи в Польщі, а саме: всіх всенародніх шкіл було в 1929-30 р. 25.119, до яких ходило 3,574.314 дітей. З того 1-клясових було 11.089 (47 прц.), 2-клясових 6.295, — разом: 17.384 найнижче зорґанізованих шкіл. Натомість 6-клясових шкіл було тільки 395, 7-клясових 2.617. — разом 3.012 вище зорґанізованих шкіл. При цій нагоді висказався про 4-літню школу дуже песимістично (дословно): „4-літня школа — це культурна катастрофа, що може довести до необчислимих наслідків!“ — Це очевидне.

Щоби запобігти поворотові до неграмотности, передбачує новий законопроект обовязок доповняючої освіти до 18 року життя для всіх тих, що після скінчення шкільного обовязку не ходять до шкіл вищого типу. Доповняючу освіту подаватимуть освітні орґанізації.

Середні школи будуть складатися з 4-літньої ґімназії, яка матиме приблизну вартість нинішніх 4 (від 3-ої до 6-ої включно) ґімн. кляс та з 2-літнього ліцею, що відповідав би нинішній 7-мій і 8-мій ґімн. клясі. Дотеперішні типи ґімназій (клясичний, гуманістичний і природничий) зникнуть. Остане тільки один новий гуманістичний тип із задержанням тільки латини. На підставі окремого уповажнення міністерства можуть деякі ґімназії нового типу бути виїмково й без латини. Нові ґімназії приготовлятимуть середню інтеліґенцію („сірих робітників другої катеґорії“ — як це ближче пояснив д-р Артур Копач). Натомість 2-літній ліцей буде зріжничкований: гуманістичного, математично-природничого і ґеографічно-природничого типу з просемінарами та приготовлятиме молодь до університетських студій.

Фахове шкільництво буде 3-типове: 1) нижче, що буде рівнятися 3 ступневі (7-літньої) народньої школи, 2) середне, що рівнятиметься 4-літній ґімназії і 3) ліцеальне з 2-літн. ліцеальною програмою навчання. Абсольвенти ліцеальних фахових шкіл матимуть вступ на деякі факультети високих шкіл. Таким чином новий шк. закон має на меті віднести значіння фахових шкіл у Польщі, якого досі не було.

Образування вчительства. Учителі для всіх типів шкіл мусять перейти педаґоґічну освіту і так: 1) охоронярські — 4-літню семинарію; 2) всенародніх шкіл — після 4-літньої ґімназії 3-літній педаґоґічний ліцей, а хто хоче поглибити освіту, то після того ще й 2-літню педаґоґію. Шкіл вправ не буде, а практичні вправи відбуватимуть кандидати у звичайних всенародніх школах; 3) для вчителів середніх шкіл — університет з 1-річним педаґоґічним курсом і практичною працею в якійсь середній школі.

Високі школи з огляду на далекосяглі зміни в нижчому і середньому шкільництві одержать дещо змінений орґанізаційний плян.

Коли входить у життя нова шкільна реформа? — Нову шкільну реформу мають намір вводити постепенно, починаючи вже від 1. липня 1923 р. на протязі 6 літ.

IV.

Чого може надіятися наше село по цій новій реформі і яке повинно бути наше становище?

В загальному вже тепер бачимо, що користи з неї не буде ніякої. Тільки таке село, яке числить до 2.500 душ, може колись мати надію на справжню 4-клясову школу (бо число кляс рахується від скількости вчителів). Менші села матимуть тільки 1-, 2- і 3-клясові школи, а тільки дотичний матеріял науки буде розложений на 7 літ. На одного вчителя мусить припадати найменше 60 дітей! Отже, якщо село матиме 60, 70, 80, 90, 110 чи 119 дітей в школі, то законно все таки буде там одноклясівка з одним учителем. Та як воно буде виглядати в практиці з тим числом дітей — легко уявити собі, якщо зважиться, що по даним наведеного на вступі „Дзєнніка Уржендового“ чимало одноклясових шкіл з одним тільки вчителем вже тепер числить багато більше дітей, як по 120 нпр.: Вітрилів 128, Піщатинці 131, Брикуля Нова 137, Хлипче 150, Петранка 161, Грабівка 176 і т. д. У таких школах діти з ріжних річників вчаться разом. Для вчителя це каторжня праця, а успіхи з неї дуже, дуже мізерненькі. От навчать тебе, брате, трошки читати, щобись умів вичитати, скільки маєш заплатити податку, та дещо писати, щобись умів підписати вексель — і буде з тебе.

Тому, що навіть справжня 4-клясова школа ще не отвирає дитині шляху до ніякої дальшої науки, то батько, котрий схоче дати своїй дитині кращу освіту, буде змушений посилати її до міста до більшеклясової школи. Та в місті не буде місця для наших сільських дітей, бо вже тепер строго заборонено приймати сільських дітей до державних шкіл по містах.

Зарадити цьому лихові можуть тільки 6-клясові приватні українські всенародні школи „Рідної Школи“, яких в кожному повіті повинно бути бодай по кілька. Такі 6-клясові приватні школи „Р. Ш.“ мусять обовязково повстати там, де вже є ґімназії „Р. Ш.“ бож такі школи є природною підбудовою середніх шкіл. З тією метою всі дотеперішні наші 4-клясові школи мусять піднестися до типу 6-клясових шкіл. Якщо заздалегідь не подбаємо про цю підбудову, то серед змінених обставин наші ґімназії як приватні так і державні не зможуть удержатися ані не буде нарибку для ріжних фахових шкіл. Це все повинні мати на увазі передові діячі кожного повіту і в порозумінні з Головною Управою „Рідної Школи“ заздалегідь поробити приготування в справі основування таких шкіл та вже тепер намітити відповідні домівки, подбати про фреквенцію і матеріяльне забезпечення цих шкіл.

Іван Герасимович.

—o—

Наступ польського костела.

72 нові польські парафії на Волині!

В якому темпі йде зріст польських костелів і парафій на наших землях, докази цього находимо мало не щодня в польській пресі. Ось читаємо в недільному числі краківського „Курерка“, що в римо-кат. єпископській курії в Луцьку радив цими днями під проводом єпископа д-ра Шельонжка зїзд деканів з цілої волинської дієцезії, присвячений обговоренню низки справ, що дотичили релігійно-морального стану дієцезії, несення помочи вбогим і безробітним, орґанізації навчання катехизму і багатьох інших справ першорядної ваги. На закінчення нарад прелат Пташинський, найстарший віком та урядом, підкреслив велику діяльність пастиря луцької дієцезії в **орґанізуванні нових латинських парафій на Волині і в будові нових костелів та каплиць.** Доволі згадати, що в дієцезії **було ледви 59 польських парафій, а нині є їх уже 130.** В дальшому кореспондент „Курерка“ підносить, що основування нових латинських парафій, будова польських костелів і каплиць на східних землях Річипосполитої причиняється в першу чергу до скріплювання і зросту польськости на тих землях. Очевидно!

Нові польські костели в Золочівщині.

З допису в „Курері Львовскім“ (ч. 31) із Золочівщини довідуємося, що в тому повіті будують тепер нові польські костели в таких селах: Гутиско, Олесько, Пітричі, Бонишин, Ясенівці і Ґневошівка. Комітет будови тих костелів звертається із зазивом до цілого польського громадянства, аби воно допомогло своїми жертвами завершити якнайскорше їх будову.

—o—

З українського життя за океаном.

Відновлення Українського Хору Кошиця і спільний виступ з балетом Авраменка.

Ню Йорк, 18. січня 1932.

Нині, в понеділок 18-го січня 1932, списано умову в Ню Йорку між проф. Олександром Кошицем та артистом Василем Авраменком, управителем школи українського національного танку щодо спільної праці на мистецькому полі в найближчій будуччині. Умова має на ціли влаштувати низку прилюдних виступів по головних містах Америки з українською піснею та українським балетом. Проф. Олександер Кошиць береться відновити Український Хор під своїм проводом і виступити з ним у першу чергу на великому українському святі для вшанування 200-літніх роковин народження Юрія Вашингтона, з початком місяця травня в Ню Йорку. Опісля плянується ціла низка таких-же свят в ріжних осередках Злучених Держав та низка свят української культури. В тих святах буде виступати також артист Василь Авраменко з українським балетом. Хоч дириґентом Українського Хору стає проф. Кошиць, то технічну справу його організації перевяв на себе артист Авраменко, як управитель школи українського національного танку.

Проф. Олександер Кошиць перший розніс славу українського мистецтва по цілому світі, коли в рр. 1922—23 і в слідуючих відбув поїздку по Европі й обох Америках як дириґент Українського Національного Хору. Артист Василь Авраменко створив український балет з українського народнього танку і обїхав як учитель танків Европу, Канаду і Злучені Держави в рр. 1923—1931. Його виступ у Метрополитен Опері в Ню Йорку в квітні 1931 р. приніс незвичайно прихильні коментарі в англьо-саксонській пресі.

Умова обох корифеїв українського мистецтва для спільної праці принесе певно великі успіхи для української справи. Тому нема сумніву, що українське громадянство в Злучених Державах привитає цю новину з радістю і від себе допоможе задуманим виступам по своїм силам.

—o—

Проти брехні „Воскресного Чтенія“.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ.

Від вдови по визначнім українськім діячі, б. сенаторі Михайлі Черкавськім, отримуємо з Кремянця слідуючого листа:

Високоповажаний Пане Редакторе!

„Воскресное Чтеніе“ помістило дня 13. грудня 1931 р. допис про перехід о. прот. Табінського на унію, в якім написано, що бл. п. мій чоловік б. сен. Михайло Черкавський викинув о. Табінського за цинізм з помешкання і що це можуть доказати свідками.

У звязку з такою брехнею, написала я до згаданої Редакції спростування такого змісту: „Неправдою є, що бл. п. мій муж Михайло Черкавський викинув о. прот. Табінського за цинізм з помешкання, а правдою є, що о. Табінського як за життя мого чоловіка, так і тепер, завжди дуже радо витаємо в нашому домі і маємо до нього велику пошану. Те, що „свідками“ хтось може таку брехню доказати, є теж брехнею, бо свідком можу бути лише я, як господиня дому, а ніхто інший чужий“.

Цього спростування згадана Редакція не помістила, а брехня розійшлась по цілій Волині. Тому звертаюсь до Високоповажаної Редакції з просьбою — ласкаво помістити цю мою заяву до відома українського громадянства Волині.

Остаю з належною пошаною

Марія Черкавська.

РОЗПРАВА ПРОТИ Б. ПОСЛІВ
прал. о. Куницького та д-ра Заваликута.

Семий день розправи.

Останній день розправи, 1. ц. м. відбувся серед великого зацікавлення публики, що битком виповнила авдиторію. В перших рядах явилися о. мітрат Баюк, о. мітрат Войнаровський, крилошанин Писецький і багато інших священиків. Між світськими бачено деяких соймових послів і сенаторів, адвокатів і інших українських діячів та діячок, що прийшли почути промови оборонців і присуд.

ПРОМОВА ПРОКУРАТОРА.

Після заяви оборони щодо питань, прочитаних предсідником трибуналу в суботу *прокуратор Мостовський* виголосив двогодинну промову, щоби на основі зібраного докладного матеріялу піддержати свій акт обвинувачення. Тому, що суд є інституцією аполітичною, він, каже, не повинен би торкатися політичних справ, але коли тут пересунулися політичні постаті й самі обвинувачені внесли багато політичного матеріялу, то й він мусить зачіпити за політику. Перш усього уважав потрібним оправдатися перед присяжними суддями, що буде уживати слова „українці“. Чи хтось хоче називати себе українцем, чи русином, чи малоросом, чи молодоросом, для поляків це в ґрунті річи байдуже, для них важне, що це національна меншина. Факт, що цей нарід мав початки своєї державности, званої українською, тому й він вживатиме слова „український“. Де є українська земля, про яку тут багато говорено, поляки знають, але щоби не було ніяких сумнівів, слід прочитати польські політично-історичні джерела, або договір з отаманом Петлюрою, або риський трактат, а стане ясним, хто має тут право. Хоч є тут національні меншини, яким міжнародні трактати загарантували право на культурний розвиток, все таки Сх. Галичина („Малопольська“) є інтеґральною частиною польської держави, цей край є польський і ніхто його нам не відбере. Той, хто хоче відорвати його від польської держави, допускається державної зради і мусить потерпіти кару на основі 58 § австрійського карного кодексу. Промовець розводиться широко над дефініцією державної зради і наводить приклади із законодавства інших держав. З державною зрадою вяжуться злочини з § 65, коли хтось ширить ненависть до влади і з §§ 300 та 302, коли накликує до ненависти проти іншої народности. Навіть послам не вільно безкарно допускатися вчинків проти держави.

Опісля переходить до самої справи. На лаві обвинувачених сидить о. прелат Куницький, знаний зі своєї ненависти до всего, що польське. Належить до партії УНДО, що у своїй максимальній програмі змагає до незалежности українського народу в етнографічних границях. А що ці границі обіймають теж Сх. Галичину, то ці змагання „ґодзон в бит“ польської держави.

Дальше займається прокуратор свідками, головно оборони, відмовляє їм віродостойности та здібности кваліфікувати вчинки, які тут розбирано. Вони або нічого не знали, або все заперечували. Вони були оброблені і хотіли стероризувати (?) свідків прокуратора. Промовець переходить подрібно всі віча, обняті актом обвинувачення і старається виказати провини обох обвинувачених. Торкається теж подій в Товстенькім. Вкінці стверджує, що розправа виказала вповні докази вини обвинувачених.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА ВОЛОШИНА.

Після 20-мінутової перерви забрав голос д-р Волошин, оборонець о. прал. Куницького. Він стверджує з приємністю, що на лавах присяглих суддів засідають люди освічені, що займають в життю високі становища, і тому промовлятиме не до їх серця, але розуму, як до фахових суддів. Відомий акт обвинувачення — це траґедія поняття права. Це траґедія непорозуміння, бо закидується злочин державної зради на основі § 58 перестарілого австрійського закону, виданого у 1852 р. в часах найстрашнішої політичної реакції, яку після революції 1848 р. переживали тоді австрійські народи. Щоби забезпечити Австрію перед новими революційними рухами, видано оцей закон з найстрашнішим § 58, що карає смертю за державну зраду. Та все таки політичні процеси в давній Австрії бували рідко. Голосний був процес за державну зраду проти чеха Крамаржа і тов. за порозуміння з Росією і то перед военним судом, а проте присуд не випав так, як декому бажалось. Цікаве, що для злагіднення виновности обвинувачених покликувались тоді на польські повстання. Сказано тоді, що змагання кожного народу до незалежности не може бути карігідним. Як це неподібне до того, що твориться тут проти о. прал. Куницького!

Дальше оборонець покликується на польський політичний процес з 1923 р. за державну зраду проти послів Дробнера і Станьчика. Закинено їм збройний замах проти війська у Кракові, де прийшло до стрілянини, в якій убито кільканадцять вояків і старшин, а ще більше ранено, розброєно цілі військові відділи, відобрано муніцію. Була це справжня домова війна. А проте суд присяглих згаданих послів увільнив! Чому? Бо наступила основна переоцінка поняття про державну зраду, бо австрійський § 58 перестарілий! Ствердив це найкраще теоретик карного права, проф. варшавського університету Маковський (промовець цитує довший уступ з його книжки), який каже, що поняття державної зради звязане зі збройним замахом на цілість держави.

Промовець аналізує дальше зізнання свідків, на яких опирається акт обвинувачення, виказав їх суперечности, нельоґічности й сторонничість та одночасно признав значіння свідкам, які заперечили виновність обвинуваченого.

Промова д-ра Волошина викликала помітне враження.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА БІЛЯКА.

Не менше блискучою була промова д-ра Біляка, оборонця обв. дра Заваликута.

Почав від характеристики обвинуваченого як народнього всестороннього діяча в Копичинеччині, де був навіть членом повітового виділу. Свою діяльність поширив ставши соймовим послом. В кожній демократичній державі вільно всякому громадянинові критикувати суспільні й політичні справи, а посол має обовязок тим займатися, змагаючи до поправи істнуючих порядків і за це не можна його винувати, особливо на основі таких непевних свідків. Промовець переходить їх зізнання по черзі, виказує їх субєктивність і зазначує, що підходити до них треба дуже осторожно. Зроблено між іншим закид обвинуваченому, що на вічу в Єрмаківці говорив за протиалькогольним плебісцитом. Сьогодні у Львові перший день тижня протиалькогольної пропаґанди. Невже за таку пропаґанду мали би тут обвинуваченого засудити? Закидають йому що на вічу у Шидлівцях ужив лайки „кишеневі батяри“. Алеж це мовний і льоґічний абсурд і таких дурних слів він ніяк не міг ужити. Обвинувачують його головно свідки в поліційних мундурах. Це зрозуміле, бо обвинувачений як член соймової адміністраційної комісії мав багато до діла з поліційними справами. Звідси та лють комісаря поліції Карпінського, який кричав тут, що обвинувачений займався „зогидзанем“ поліції на кожному кроці. Ця лють в нього була така велика, що він старався свого часу вмішати д-ра Заваликута в процес Центролїву, хоч обвинувачений на вічу в Кракові зовсім не був.

Подібним способом оборонець опрокинув всі інші закиди. Відчитав теж уступ із брошури Станіслава Лося п. з. „O politykę konstruktywną na Rusi Czerwonej“, де автор потвердив усі виводи д-ра Заваликута на вічах. Закінчив свою гарну промову д-р Біляк словами:

„Саля судова не є місцем, де має вирішуватися польсько-українська боротьба, а політичні процеси не є метою до поборювання соймової опозиції“.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА ГАНКЕВИЧА.

Коли вдуматися в підклад цього процесу, то зміркуємо, що це процес не за о. Куницького і д-ра Заваликута, але за право громадянина. Ми знаємо обовязок громадянина супроти держави, платимо податки, несемо данину крови, слухаємо всіх розпорядків, але як є з обовязками держави супроти нас? Не може бути так, щоби громадяни майже нічого не діставали. На цілому світі цього нема. Всюди обовязує: do ut des. Навіть у природі. Обовязки за обовязки. Минули часи, коли король міг сказати: держава — це я! Фридрих Великий приказав був, щоби кожного громадянина, який прийшов до нього зі скаргою вішати разом із псом. Навіть у приватні справи мішалася держава. Від того часу все змінилося остався тільки § 58. Але й йому приходить конець, бо у Варшаві твориться нова кодифікація. І вам, панове присяглі, приходиться тимчасом виповнити цю люку між теперішністю і перестарілим законом. Тож осторожно з § 58, який належить уже до лямуса.

Дальше звернув промовець увагу, що ми чейже республиканці і мусимо боронити посольського права на громадянську працю. Цеж не обманці, що нечесним способом доробилися маєтків, але посли, що працювали для народнього добра.

Порівнює зізнання свідків, переводить аналоґію з іншими процесами і покликується на слова голосного варшавського адвоката Смяровського, що не можна відмовляти вартости зі-

ванням свідків українців, тому, що вони не є поляками.

Відчитує статтю відомого польського поміщика і публіциста Бохенського з краківського „Часу“, яка висказує яскраво покривдження українського народу і каже „треба, щоби українська маса була вдоволена, але в теперішніх умовинах це неможливе“.

Закінчив оборонець свою знамениту промову відкликом до суддів присяглих: Під горою св. Юра у Львові є українська Народня Лічниця, де напротязі року дістає безплатну лікарську пораду кільканадцять тисяч осіб, між ними 48 прц. поляків. Одним із найревніщих опікунів цих бідних людей є обвинувачений Куницький, зверніть ім о. прелата Куницького!

ПОПОЛУДНЕВА РОЗПРАВА.

Пополуднева розправа почалася в 5.45 год. Предсідник прочитав присяжним з карного кодексу, яка кара припала би обвинуваченим, колиб присяглі судді потвердили поставлені їм 27 питань із закидами з §§ 58, 65, 300 і 302 проти обвинувачених. В 6 год. лава присяглих пішла на нараду й вернула з неї щойно в 7.15 год. Керманич лави присяглих відчитав вердикт присяглих.

ВЕРДИКТ.

Лава присяглих відкинула перше питання з § 58 проти обв. о. Куницького й 11 інших питань головних проти обох обвинувачених із § 55, потвердила 2 головні питання 10 і 13 (з § 55) проти обв. Заваликута. З побічних евентуальних питань з § 300 і 302 присяглі відкинули 4, потвердили 6 питань проти обв. Куницького й 2 проти обв. Заваликута; одно питання відпало.

ПРИСУД.

Після прочитання вердикту суддів присяглих трибунал пішов на нараду та вернув із таким присудом:

1. о. Куницького засудили на 6 місяців тюрми з врахуванням слідчого арешту зі завішенням кари на 5 літ.

2. Обв. д-ра Заваликута на 6 місяців тюрми з амнестією 14 днів, з врахуванням слідчого арешту й зі завішенням кари на 5 літ.

Прокуратор зголосив відклик від присуду й завішення кари.

ОСТАЧНІ ВІСТИ

НІМЕЧЧИНА ДЕШЕВШЕ ОЗБРОЮЄ ФРАНЦІЮ.

ПАРИЖ. 1. II. ПАТ. „Матен“ приносить сензаційні ревеляції, що німецькі фірми перейняли фортифікаційні роботи на сході Франції. Німецькі фірми дають оферти за посередництвом французьких підприємств, які не мають матеріяльних засобів і радо зобовязуються до того, головнож тому, що німецькі оферти дешевші від французьких. Негайно після заключення умови німецькі підприємства спроваджують до Франції власний кермуючий персонал почавши від інжинірів, а кінчаючи на майстрах і наглядачах та власні машини. Фасада, твердить „Матен“ французька, та за цим параваном є німці.

МІЛЮКОВ І КЕРЕНСЬКИЙ НА ОВИДІ?

МОСКВА, 1. II. ПАТ. Тут поширюють чутки, начеб між представниками ЧСР. і Японії прийшло до порозуміння проти СРСР. відносно рос. еміграції. Молотов на партійній конференції сказав: „Мілюков і Керенський поїдуть тепер до ЧСР. У Празі вони переговорювати-муть у справі нових воєнних провокацій проти СРСР“.

ЧИ ВЖЕ ВЗЯЛИ ГРОШІ, ЧИ НАЛЯКЛИСЯ?

ТОКІО, 1. II. ПАТ. Заступник нар. комісаря закордонних справ Карахан повідомив японського амбасадора Гірото, що СРСР. мусів би запротестувати, колиб японське військо війшло до Харбіну. Більшовицький виступ має радше технічний характер, бо уряд СРСР. позволив уже Японії транспортувати її війська на південнім відтинку сх.-китайської залізниці.

(Рівночасно інші телеграми повідомляють, що японський ген. Гонай дав приказ заняти Харбін, мовляв для охорони японських державних службовців. До Харбіну війшло 1.000 японських вояків).

БОМБАРДУЮТЬ НАНКІН!

ШАНГАЙ, 1. І. ПАТ. Телеграма з Нанкіну повідомляє, що **в понеділок в год. 23.15 японські кораблі почали бомбардувати Нанкін.** Стрільці яп. маринарки висіли під охороною пальби корабельних гармат. Тепер ідуть завзяті бої. Японці мають у Нанкіні 4 кружляки та 3 контрторпедовці, китайці 3 канонірки, а Англія та Зл. Держави по 1 канонірці.

З Лівну, де перенісся китайський уряд, вислали 30.000 Чан-Кай-Шекових гвардійців із нім. скорострілами.

З ШАНГАЮ.

ПАРИЖ, 2. І. ПАТ. Влада французької концесії в Шангаї повідомляє, що ніякий відділ не уповажнений перейти кордонний озброєний міст. Китайські стрільна поцілили яп. святиню. На міжнар. концесію впало нині 5 стрілен, 1 китаєць убитий, 2 ранені.

Американський ген. консуль у Шангаї інтервеніював у ген. японського консуля, тому, що яп. вояки війшли до університету в Сю-Чав і бомбардували будинок ам. методистів.

Італійські стрільці прийшли до міжнар. концесії в Шангаї.

Американські політ. кола вдоволені, що Франція прилучилася до Англії та Зл. Держав у справі положення в Шангаї.

В звязку з поважним положенням у Шангаї сказав Йошізава, що поліпшити його може лише те, коли китайці заберуть свої війська. Кoлиж Китай не зробить цього, треба застановитися над дальшими засобами.

ДЗВОНЯТЬ ДЗВОНИ.

Розбройна конференція повиннаб початися 2. лютого. Покищо нема про це вісток. В Америці заходами т-ва справедливости „Міжнародньої Доброї Волі“ початок роззбройної конференції в Женеві проголосять 5-хв. дзвонінням у всі дзвони по всіх церквах.

ПОЖЕЖА В ПУТЯТИНЦЯХ.

СТАНИСЛАВІВ, 1. II. ПАТ. У Яшка Кисіля в Путятинцях (пов. Рогатин) вибухнула пожежа та наслідком вітру перенеслася на сусідні будинки. Згоріло до тла 15 господарств зі збіжем, приладдям і почасти живим інвентарем. Школи є на 100.000 зол. Ратували вогневі сторожі з Рогатина та 8 околичних сіл.

—o—

НОВИНКИ

— **Приймаю як давніше в моїм заведенні при вул. Сикстуській ч. 17 від 9—1 і 3—6. — Насс.** 1309 2—4

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Хорущина 5.** (біля кіна „Аполльо“) поручає по найнижчих цінах, ковдри, **матераци** і постіль. **Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 8 зол.** 786 35—100

— **Чергова конфіската „Діла“.** Попереднє (23) число „Діла“ сконфіскувала цензура за два уступи з передовиці „Святий обовязок“. Це третя з черги конфіската нашого щоденника в цьому році.

— **Митлюка і тов. ЧСР. не видала.** Кореспондент „Нов. Часу“ повідомляє, що ЧСР. не видала Польщі Митлюка і тов., яким закидають напад на почтовий амбулянс під Печеніжином. Досі їх в коломийській тюрмі нема, хоч про це писали всі ґазети.

— **Траґічна смерть матері й сина.** У місцевости Беніто, Ман., в Канаді, син українського переселенця І. Кравацького, Петро бавився паперовим вірлом. Пускав його не на шнурку, лише на тонкому дроті. В одній хвилині подув сильний вітер, який кинув вірла на проводи електричного освітлення. Електрична струя перескочила з одного дроту на другий і вбила хлопчину на місці. Другі хлопці счинили крик, вибігла з хати мати нещасного. Коли хотіла вирвати дріт із рук сина, електрична струя вбила також і її. Випадок викликав загальне пригноблення в цілій околиці, головно з причини смерти матері, бо вона удержувала чоловіка-каліку й пятеро дітей. Іван Кравацький походить із села Циган, борщівського повіту.

— **„Зиз“** ч. 3. з 1. ц. м. появився нині з цікавим та актуальним змістом. Відмітимо з того змісту: „Давні карнавали“, „Страшний закон“, „Політичні загадки малого Ромця“, „На теми дня“, „Політика й мистецтво“, „Нова порода патріотів“, „Чесний Делю!“ і цілу низку дрібних дотепів. Крім того в числі кілька віршів і дотепних карикатур.

— **Нові комісарі Кас Хорих.** 1. лютого ц. р. обняли урядуваня новоіменовані комісарі Кас Хорих, а саме: у Львові — д-р Казимир Липський, у Станиславові — Петро Сосновський, у Тернополі — Витовт Ценський, у Перемишлі — Казимир Піляж, у Коломиї — Володислав Дубелецький, у Чорткові — Карло Михальський, у Дрогобичі — інж. Жигмонт Білюхівський, у Стрию — Іван Дворський, у Золочеві — д-р М. Грубер, у Раві Руській — Олександер Биківський, у Замостю — Генрик Фікус, у Тернові — інж. Л. Глущак, у Любліні — Г. Рідель, у Рашеві — Казимир Кавецький.

— **Гостре стріляння артилерії.** Команда львівської залоги повідомляє, що 16. лютого відбудеться гостре стріляння артилерії в районі на схід від Миклашова на терені, обмеженому: дорогою Миклашів-Білка Королівська — східною межею села Білка Королівська та Білка Шляхотська, рікою Білкою, гостинцем Острів-Підберізці та дорогою Підберізці-Миклашів. 19. лютого буде таке саме гостре стріляння в районі на південь від села Добряни, на терені, обмеженім: дорогою Добряни-Райхенберг, гостинцем, а потім дорогою до села Ліндефельд, дорогою Ліндефельд-Гай-Добряни, що йде до церкви. Обстрілюваний терен військова влада буде берегти та забезпечить відповідно.

— **„Чотири піхотинці“ у Львові.** Найбільша воєнна фільма „Чотири піхотинці“ (100 проц. краща від „На Заході без змін“), яку зреалізував у Німеччині режисер Пабст, одержала дозвіл центр. фільмового бюра на висвітлювання в Польщі. На днях два львівські кінотеатри „Коперник“ і „Марусенька“ будуть висвітлювати цю прецікаву фільму.

— **Пожежа клініки.** Вчора з причини хибної будови центрального огрівання вибухла пожежа жіночої положничої клініки при вул. Піярів у Львові. Серед недужих настав переполох і лише рішуча постава обслуги заспокоїла їх. Пожежу згасила пожежна сторожа, яка вирубала дах і тим не допустила до того, щоби пожежа обняла цілий будинок.

— **Родинна трагедія у Львові.** Вчора при вул. Словацького у Львові (Левандівка) Варвара Вітовська поранила 5-а ударами сокири в голову свого чоловіка Івана. Мати його відібрала від Варвари сокиру, а тоді вона підрізала собі шию бритвою. Все це сталося на тлі заздрости, бо Іван Вітовський зраджував свою подругу, а в останньому часі заявив їй, що покине її на завжди. Важко раненого Вітовського перевезли до лічниці. Вітовську арештували й їй погрожує наглий суд.

— **Дарунки для сен. Борага.** Мадярська ревізіоністична ліґа в Америці вислала до сен. Борага депутацію під проводом лікаря Арпада Баротія. Депутація передала сенаторові поздоровлення з Мадярщини, що їх зібрала будапештенська ревізіоністична ліґа. Було там ок. 600 листів і 1.000 телеграм, три альбуми та дуже багато дрібних дарунків, палиця для проходу, прикрашена мапою бувш. Мадярщини, вишивки (чи припадково не закарпатських українців?), мадярські вина, чабанські батоги, топірці і под. Якийсь мадярський фабрикант післав сенаторові коробку бомбонів. У березні пішлють сен. Бoрагові дальші подарки з Мадярщини, альбоми міст Сегедина, Естергому (Остригом, Ґран) і Ніредьгази та великий альбом Дебрецина в імені всіх жуп і міст у Мадярщині, дальше з портретами льорда Ротерміра, Л. Кошута та Борага.

— **Француз адютантом Гітлера.** „Евр“ пише: „Чи це правда, що один із адютантів Гітлера — француз? Розходиться про Люї, який родився 1892 р. в Марселі. Він був помічником нотаря, перебув війну у французькій армії, а від 1930 р. працює в Брунатному Домі в Мінхені. Тепер разом з іншими гітлерівцями пропаґує ідеї Гітлера на Шлеську“.

Спортові висліди.

ЛЬВІВ. Погонь—КТГ 3:2 (1:0, 2:0, 0:2).
ПРОВІДНС. Польська репр. — Старлетс 3:2.

—o—

Біржа.

Американський долар 8·90·50—8·90·50, канадійський долар 7·40·00—7·50·00, чеська корона 0·26·50—0·26·50 австрійський шілінг 1·05·00—1·10·00, румун. лей 0·05·00 0·05·50 французький франк 0·34·80 0·35·10, швайцарський франк 1·73·80—1·74·00, фунт штерлінгів 30·50·00—31·00·00, радянський червінець 0·00—0·00, німецька марка 2·11·25—2·11·90

Куток мови.

„Записки Наук. Тов. ім. Шевченка“ том CLI. Праці історично-фільософічної секції.

Формально „Записки“ видаються харківським правописом: є в них (як і в цьому томі) апострофи, така транскрипція чужих слів як „рельєф“, „філософія“, „аналогія“ а одночасно систематично цей правопис там нарушується. Надалі надибуємо в них такі дивоглядні невибачні для наукової установи як „з'корема (ст. 96), „з окрема“ (ст. 73), на тій самій сторінці „в Ляйпціґу“ та „в Ляйпцизі“ (ст. 105), а крім них переплутані ріжні транскрипції всупереч прийнятому правописові: „сеї“ і „цеї“ замість „тієї“ та „цієї, „свойому“ зам. своєму, переплутання правопис прислівників із іншими частинами мови (з низу — знизу, за те — зате, тим більше — тимбільше). Зате найприкріше вражають москалізми та польонізми і складня проти духа нашої мови. „Замітне в цих скарбах є одначе перш усего це, що“ (три-чотири помилки нараз!) зам. „Одначе в цих скарбах перш усього замітне те, що“... „ізза (рос.) надто малих розмірів“ зам. через; „рисів“ (поль.) зам. рис; „полоса“ (рос.) зам. смуга, „прочих“ (рос.) зам. інших; „повторюючогося (!) (поль.) орнаменту“, зам. повторного; „супроводжаючими“ (рос.) предметами“ зам. супровідними; „звисаючих“ (поль.) зам. звисних; „ходить лиш о (!) форму“ (поль.) зам. річ у формі.

— **Зменшення приросту населення в Англії.** За останніми підсумками число народин дітей в Англії в 1931 р. не перевищає 15.8 на тисячу мешканців, себто на 0.5 менше як у 1930 р. Смертність зросла на 0.9 у порівнанні до 1930 р.; смертність дітей до 6 осіб на тисячку. Число народин із 1931 р. у порівнанні з 1870 роком знизилося на половину.

— **Чехи у Відні.** Дрібні ремісники у Відні здебільша чехи. Виявляє це вже число хочби самих кравців-чехів, яких у Відні нараховують 2515. Чехи виставили навіть свій окремий список, щоби захопити керму професійної організації віденської організації. Список провалився лише тому, що не піддержали його соціял-демократи.

— **Дружина Гандія добровільно залишиться в тюрмі.** Дружина Гандія, яку засудили на 6 тижнів тюрми, написала до судді лист із проханням підвищити їй кару, — бо якщо вона вийде з тюрми, а її чоловік там залишиться, то вона дальше кермуватиме акцією цивільного непослуху.

— **Нові мряковини всесвіту.** Відкрили дві нові мряковини найбільше віддалені від землі, які можна було доглянути при допомозі телескопу. За обома мряковинами слідкує обсерваторія на горі Вільсона. Обчислили, що мряковини віддаляються від землі зі скорістю 15.000 миль на секунду.

З кіна.

КІНО „МАРУСЕНЬКА“: *„24 ГОДИНИ“.*

Це можливо найкраща фільма, яку можна створити з досить банального сценарія: пригоди мілйонера, нещасливого у подружжі, який того щастя шукає в алькоголі та кабаретовій співачці й заплутується у криваві кримінальні історії. Фільма справді цікава, мабуть теж завдяки першорядній грі артистів, поміж якими є один із справжніх „асів“ сучасної фільми: Кляйв Брук. Прегарні знимки з великоміського вуличного життя у пізню зимову ніч. Його партнерка трохи занадто яскраво наслідує Марлену Дітріх. Типи підземелля — як звичайно в американських фільмах знамениті. Ідея обмежити всю акцію до 24 годин — реалізована дуже оригінально.

М. П.

Дописи.

ЗОЛОЧІВ. **(Освітній рух в повіті. — Конференції в справі санування Т-ва „Просвіта“).** Освітній рух в Золочівщині замітний. В повіті є 87 читалень „Просвіти“, з котрих 60 доволі гарно розвиваються. Решта середньо. Навіть в таких селах, як Риків (твердиня „русских“) є основана чит. „Просвіти“. — В дні 22. січня ц. р., відбулася повітова конференція в справі санування довгів Т-ва „Просвіта“, на котрій явилося 74 делегатів з повіту. Конференцію відкрив п. Іван Видрівський, проводили о. Олійник Павло і п. Грозовський Теодор, секретарював п. Заяць Володимир. Реферував п. Петрик, дел. Гол. Т-ва. Дуже гарно в дискусії висказувались пп. Чучман М., Шипула П., о. Кедринський, о. Давидович, п. Заяць і інші. Ухвалено резолюції, що повіт має дати 8 тисяч зол. на санування, чим займуться виділи читалень „Просвіти“ за вказівками філії. — Вечором відбулася нарада громадянства міста Золочева, на якій створено комітет. Студентство, яке ніколи не відказується від праці, і тепер на себе взяло якусь її часть до виконання, а все через філію, котра є Центр. Комітетом. Золочів дає 2 тисячі зол. Нарадою проводив проф. Бурко, реферував п. Петрик. — В дні 24. І. ц. р. відбулися заг. збори читалень в Цішках, Закомарю, Почапах і Жукові, при участи делегатів філії „Просвіти“.

—o—

СПОРТ.

Дещо про Лейк Плейсід.

Уже в четвер, 4. лютого, почнуться в американськім містечку Лейк Плейсід перші змагання III. зимових олімпійських ігор. Наших спортовців певно цікавитимуть деякі подробиці про олімпійський стадіон, місток для скоку та лещатарські дороги.

Зимовий олімпійський стадіон має на 400 метрів довгу дорогу для лижварських змагань, грище для гаківки, перегонову площу для лижварських мистців і відгороджену площу для старту й мети для лещатарських змагань на 50 і 18 км. У стадіоні є 4.000 сиджень і майже стільки місць стоячих. Стадіон є невподалеки приватних домів, які на час олімпійських змагань віддадуть для розкватирування змагунів і офіціяльних осіб. Олімпійські скоролижварські змагання відбуватимуться на 500, 1500, 5000 і 10.000 м.

Великий лещатарський місток для змагань у скоці з Лейк Плейсід уже давніше признали за один із найдосконаліших містків у світі для скоків 40 і 60 метрів. Цей тип містка вибрали на основі дбайливих праць лещатарських авторитетів, які переконалися, що пересічний скок на [illegible] м. дає спортовцеві найкращу спромогу виявити свою поворотність, відвагу й технічну форму скоку. Тому місток вибудували так, щоб його можна було приноровити без великої напруги навіть для скоків довгих на 75 м. Місток звернений на північний схід, бо в тамошнім підсонні це найліпше положення. Біля містка уладжено около 5.000 сиджень, а стоячих місць є для багато тисяч глядачів. Рівночасно уладили величезний майдан як парк кількох десяток тисяч автомобілів.

Лещатарський шлях. На терені Лейк Плейсід є кількасот миль (англійських) доріг, що йдуть горами та річищами. Багато з них — це літні дороги, інші уладжені виключно для лещатарів. До того треба зарахувати около 100 миль, які побудували з розмислом для олімпійських ігор. Це три зовсім нові дороги, кожна по 50 кільометрів.

Зимові олімпійські змагання в Лейк Плейсід потревають до 13. лютого. До участи зголосилося 17 народів. Вислали вони до Америки загалом 350 представників. Це такі держави: Америка 98, Канада 75, Норвегія 25, Німеччина 21, Швайцарія 18, Польща 18, Японія 16, Швеція 14, Італія 14, Франція 9, Австрія 8, Фінляндія 8, Бельгія 6, Чехословаччина 6, Румунія 6, Англія 4, Мадярщина 4. В наведених числах подані й офіціяльні провідники делегацій.

Телеграми повідомляють, що тепер у Лейк Плейсі настала відлига. Тому керманичі лещатарських виправ північних держав домагаються перенести конкуренції лещатарські та скорого бігу на леді до іншої місцевости. Під впливом тих налягань американці поробили вже старання, щоби приготовити відповідніші терени для лещатарів. У рахубу входять терени зим. спортів у стейтах Іллінойс або Індіена, а також Айронвуд у Мішігені.

Гаківковий турнір почнеться 4. лютого, а розіграють його в двох чергах пунктовою системою. Календарець: 4. лютого Німеччина—Польща та Зл. Д.—Канада 6. лютого Зл. Д.—Польща; 7. лютого Канада-Польща, Зл. Д.—Німеччина; 8. лютого Німеччина—Канада, Зл. Д.—Польща; 9. лютого Канада—Польща; 10. лютого Німеччина—Зл. Д.; 11. лютого Німеччина—Польща, Зл. Д.—Канада

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 1. II. 1932 р за масло експортове та десерове пріма 2·60 зол., за літру молока 24—25 сот., літру сметани 1·10 зол., копу яєць 3·80—4·00 зол.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Львівський Український Театр „Цвіркун“ (саля Ремісничої Палати, Стрілецька пл. ч. 7).

Вівторок, 2. II., год. 7.30 веч. **„Черці“** — комедія С. Гілвра.

Великий Театр.

Вівторок, 2. II., год. 4. попол. „Королева передмістя“ (відновлене).

Вівторок, 2. II. год. 8. веч. 1. „Чорна дама з сонетів“. 2. „Вовки в лісі“.

Середа, 3. II. год. 7.30 веч. „Кармен“.

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 2. II., год. 4. попол. „Роксі“.

Вівторок, 2. II., год. 8. веч. „Роксі“.

Кіна.

АПОЛЬО „Улани, улани“!

КАСІНО: „Роман“ (із Ґретою Ґарбо).

КОПЕРНИК: „24 години“.

ЛЕВ: „Мексиканка“.

МАРУСЕНЬКА: „24 години“.

МІРАЖ: „Геть із коханням!“ (Ліліяна Гарвей).

ОАЗА: „Х. 27“ (Марлена Дітріх).

ПАН: „Сірий дім“.

ПАЛЯС: „Чотирьох із легії“.

ПАСАЖ: „Авто над проваллям“, „Пат і Патахон як газетярі“.

ПРОМІНЬ: „Княжна джезбенду“.

СОНЦЕ: „Пат і Патахон як людоїди“.

СТИЛЕВЕ: „Кінець світа“.

УТІХА: „Монті в хмарах“ і „Забудеш мене“.

ХИМЕРА: „Великий Ґабо“.

Програма радіо.

Четвер, 4. лютого 1932 р.

Лайпціґ (259,3) 18.30 „Руханка працюючих“. **Льондон** (355,5) 22.10 Концерт. **Гельсінгфорс** (368,1) 20.15 Концерт. **Гамбург** (372,2) 19.30 Опера. **Букарешт** (394,2) 20.00 Кооцерт. **Берлін** (418) 15.40 „Китайці, японці та европейці в Манджурії“. **Рим** (441,2) 17.45 Концерт. **Линґенберг** (472,4) 18.06 Концерт. **Прага** (488,6) 19.40 Концерт. **Мілано** (501,7) 21.00 Опера. **Брюсель** (509,3) 19.15 „Громадянська роля жінки“. **Відень** (517,2) 17.00 Концерт. **Рига** (52,4) 21.30 Легка музика. **Мінхен** (532,9) 18.35 „Винаходи“. **Будапешт** (550,5) 12.05 Спів. **Осльо** (1083) 22.25 Грам. кружки.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 3. лютого 1932 р.

Львів (380,7) 11.45 Перегляд преси. 11.58 Час із Варшави. 12.10, 15.00, 15.25, 15.50, 16.40, 19.40 Грам. кружки. 13.10 Про погоду дня. 15.45 Грошева біржа. 16.20 „Е. Юрґенс в 1863 р.“ 16.55 Навчання англійської мови. 17.10 Виклад. 17.35 Італійська музика. 18.50 Всячина. 19.25 „Рослини — корм звірів“. 19.45 Радієвий щоденник. 20.00 Музичні дотепи. 20.15 Концерт. 21.10 Література. 21.25 Концерт. 22.45 Листування. 23.05 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори „УФОТО“. Загальні Збори „Українського Фотографічного Товариства“ у Львові відбудуться в неділю, 7. II. 1932 р. в 10 год. рано в салі при вул. Руській ч. 10. партер (проти книгарні „Просвіти“) з ось таким порядком дня: 1. Відкриття Загальних Зборів. 2. Відчитання протоколу з конститууючих Зборів. 3. Звіт з діяльности уступаючого Виділу. 4. Звіт Провірної Комісії, та внесення на признання абсолюторії уступаючій Управі Т-ва. 5. Вибір Управи Товариства. 6. Внесення й запитання. — **Виділ.**

Ірина з Маркевичів і Зеновій Решетиловичі дякують за побажання зложені з нагоди їх вінчання в Тисьменичанах дня 10. січня 1932. 1322 1—1

Філія Учительської Громади в Дрогобичі отвирає підготовчий курс до вступних іспитів до I., II. і III. кл. гімназійної клясичного типу і до IV. кл. гуманістичного типу. Замісцеві учні знайдуть дешеве приміщення в українській, гімназійній бурсі. Наука на підготовчих курсах починається від 5. лютого 1932 р.; зголошення приймає Дирекція гімназії; оплата за науку, для бідних учнів, даром. 1305 2-3

Акційна Спілка для будівельного промислу

давніше **ІВАН ЛЕВИНСЬКИЙ, ЛЬВІВ.**

Рахунок білянсу з днем 31. грудня 1931.

Активи: 1. Готівка в касі зол. 28.18; 2. Довжники зол. 8.686.86; 3. Довжники в долярах амер. зол. 325.881.50; 4. Недвижимости зол. 108.505.42; 5. Машинове урядження і інвентар зол. 16.099.60; 6. Вартісні папері зол. 1.857.00; 7. Уділи в чужих підприємствах зол. 10.000.01. Сума зол. 471.058.57.

Пасиви: 1. Акційний капітал зол. 100.000.00; 2. Резервовий фонд зол. 55.000.00; 3. Фонд резерви спеціяльно зол. 1.100.00; 4. Податкова резерва зол. 5.363.79; 5. Еквівалент проданих ґрунтів зол. 251.253.46; 6. Вірителі зол. 13.189.95 7. Незаплачені податки в р. 1930 зол. 7.287.20; 8. Непідията дивіденда за рік 1930 зол. 25.00; 9. Зиск за рік 1931 зол. 37.797.93; 10. Решта з р. 1930 зол. 41.24 Сума зол. 471.058.57.

Рахунок страт і зисків.

Страти: 1. Торговельні кошти зол. 14.258.07; 2. Податки зол. 1.281.74; 3. Зиск за рік 1931 зол. 37.797.93; 4. Решта за рік 1930 зол. 41.24. Сума зол. 53.378.98.

Зиски: 1. Відсотки зол. 40.457.75; 2. Дохід з винайму зол. 12.000.00; 3. Ріжниці курсові зол. 879.99; 4. Решта з р. 1930 зол. 41.24. Сума зол. 53.378.98.

Поданий білянс та рахунок страт і зисків затвердили Х. Звичайні Загальні Збори, які відбулися дня 20. січня 1932 р.

Управа: **Інж. Павло Дурбак** вр. **др. Роман Конашевич** вр.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.